

## KONFERENCJA NAUKOWA „KRYMINALISTYKA – PIĘKNA 130-LETNIA” – SPRAWOZDANIE

W dniach 28–30 czerwca 2023 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie odbyła się konferencja naukowa pt. „Kryminalistyka – piękna 130-letnia”, której organizatorami byli Pracownia Kryminalistyki Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne.

Spotkanie obejmowało dwa ważne wydarzenia, tj. XI Zjazd Katedr, Zakładów, Pracowni i Zespołów Kryminalistyki oraz VIII Międzynarodowe Sympozjum Naukowe Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego. Związane było z trzema jubileuszami – prof. dr. hab. Józefa Wójcikiewicza, 60-leciem powstania Zakładu Kryminalistyki Wydziału Prawa i Administracji UJ oraz 50. rocznicą utworzenia Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego. Patronat honorowy nad przedsięwzięciem objęli: JM rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr. hab. Jacek Popiel, dziekan Wydziału Prawa i Administracji UJ prof. dr. hab. Jerzy Pisuliński, prezydent miasta Krakowa prof. dr. hab. Jacek Majchrowski.

Wydarzenie spotkało się z dużym zainteresowaniem, uczestniczyło w nim bowiem ponad 160 osób. W konferencji udział wzięli przedstawiciele krajowych oraz zagranicznych ośrodków akademickich oraz reprezentanci środowiska praktyków, którzy w swojej działalności naukowej i eksperckiej zajmują się kryminalistyką.

Ze względu na obchody jubileuszu pierwszy dzień konferencji miał uroczysty, oficjalny charakter. Zebranych gości przywitali prof. dr. hab. Józef Wójcikiewicz oraz dr hab. prof. UR Mieczysław Goc – prezes Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, który podziękował za duże zainteresowanie organizowanym wydarzeniem skutkujące otrzymaniem wielu zgłoszeń czynnego uczestnictwa, wskazał na cykliczność sympozjów PTK oraz podkreślił rolę i znaczenie kryminalistyki – zarówno w sferze naukowej, jak i praktycznej.

Podniosłym punktem tej części konferencji było wręczenie Medalu „Zasłużony dla Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego” prof. dr. hab. Józefowi Wójcikiewiczowi. Treść uchwały podjętej przez Kapitułę Medalu odczytał prof. dr. hab. Tadeusz Tomaszewski – przewodniczący Kapituły Medalu oraz Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego.

W uznaniu szczególnych i godnych upamiętnienia zasług dla Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego Kapituła Medalu podjęła także uchwałę

o przyznaniu pośmiertnie tej godności prof. dr. hab. Tadeuszowi Widle. Z rąk prof. dr. hab. Tadeusza Tomaszewskiego oraz prof. Mieczysława Goca medal odebrała małżonka zmarłego Profesora, prof. dr. hab. Halina Widła. Niewątpliwie chwilom tym oprócz podniosłej atmosfery towarzyszyły momenty wzruszenia.

Podczas tej części spotkania nastąpiło uroczyste wręczenie Jubilatowi wieloautorskiej monografii zatytułowanej *Piękno kryminalistyki. Księga jubileuszowa Profesora Józefa Wójcikiewicza*. W imieniu wszystkich autorów na ręce Jubilata *Księgę* przekazali jej redaktorzy naukowci – dr hab. prof. UMK Violetta Kwiatkowska-Wójcikiewicz, dr Ryszard Krawczyk oraz dr Dariusz Wilk. Ta część uroczystości była okazją do złożenia życzeń Jubilatowi. Zaproszeni goście kierowali je zarówno w stronę Pana Profesora, jak i wszystkich pracowników Pracowni.

W uroczysty sposób uczczono także jubileusz 50-lecia Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego. Wiele życzeń spłynęło z krajowych i zagranicznych ośrodków naukowych. Wyrazy uznania i gratulacje za wiele lat tak aktywnej działalności skierowali w stronę Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego również dyrektorzy i przedstawiciele laboratoriów oraz innych jednostek współpracujących z PTK. Życzenia oraz listy z gratulacjami przekazano na ręce prezesa PTK prof. Mieczysława Goca oraz przewodniczącego Rady Naukowej prof. Tadeusza Tomaszewskiego.

Po przerwie odbyła się prezentacja Katedr, Zakładów, Pracowni i Zespołów Kryminalistyki. Moderatorami byli: prof. Józef Wójcikiewicz oraz prof. Mieczysław Goc. Tę część spotkania rozpoczęto od sesji jubileuszowej, podczas której prof. Wójcikiewicz przedstawił 60 lat funkcjonowania Pracowni Kryminalistyki UJ, natomiast prof. Goc przybliżył zebranim gościom Polskie Towarzystwo Kryminalistyczne z perspektywy pół wieku działalności.

W dalszej części spotkania głos oddano instytucjom związanym z nauką i praktyką kryminalistyki. Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie zaprezentowany został przez jego dyrektora dr. hab. Dariusza Zubę, prof. IES. Dr hab., prof. UP Kazimiera Juszka, pełniący funkcję kierownika Katedry Kryminalistyki, Prawa Karnego i Międzynarodowego, przedstawiła historię oraz perspektywy rozwoju Kryminalistyki w Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie. Dr hab., prof. UŚ Marek Leśniak omówił działalność Zespołu Badań Kryminalistycznych WPiA Uniwersytetu Śląskiego. Prof. dr. hab. Wiesław Pływaczewski przedstawił uczestnikom spotkania działalność Katedry Kryminologii, Kryminalistyki WPiA Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego (prof. Pływaczewski sprawuje funkcję

kierownika Katedry). Pracownia Kryminologii i Kryminalistyki Uniwersytetu Rzeszowskiego została zaprezentowana przez dr Dorotę Semków. Następnie prof. dr hab. Tadeusz Tomaszewski – kierownik Katedry Kryminalistyki Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego – zapoznał uczestników konferencji z działalnością tej jednostki oraz Centrum Nauk Sądowych UW. Dr hab., prof. Uwr Maciej Trzeciński przedstawił Katedrę Kryminalistyki Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, której jest kierownikiem. Dr Aleksandra Tucholska-Lenart, przewodnicząca warszawskiego oddziału PTK, przygotowała prezentację na temat 25-lecia działalności tego oddziału, natomiast Władysław Wojtyczka scharakteryzował Laboratorium Kryminalistyczne Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

Pierwszy blok tematyczny, któremu przewodniczył prof. Tadeusz Tomaszewski, dotyczył kryminalistyki w systemie nauk sądowych. W tej części obrad przewidziano następujące wystąpienia: Valery Shepitko, *Directions and trends of criminalistics and forensic sciences in Ukraine*; Henryk Malewski, Vidmantas Egidijus Kurapka, Snieguolė Matulienė, *Litewsko-polsko-ukraińska współpraca czynnikiem inspirującym integracyjne procesy w kryminalistyce obszaru Trójmorza (Intermarium)*; Dariusz Zuba, *Kierunki rozwoju nauk sądowych*; Ewa Gruza, *Kryminalistyka jutra – ewolucja czy rewolucja?*; Jerzy Kasprzak, *Filozofia kryminalistyki – kompleksowe spojrzenie na teorię tej nauki*.

Obradom kolejnej części konferencji przewodniczył prof. Dariusz Zuba. Podobnie jak w przypadku pierwszego panelu, również i w kolejnej części uczestnicy mieli okazję wysłuchać wielu interesujących wystąpień. Zgodnie z programem konferencji, podczas poszczególnych prezentacji przedstawiono następującą problematykę: Maciej Trzeciński, *Zbrodnie z przeszłości – o perspektywach wykorzystania współczesnej kryminalistyki*; Rafał Skowronek, *Kryminalistyka na łamach „Archiwum Medycyny Sądowej i Kryminologii” (1951–2022)*; Monika Całkiewicz, *Nauczanie kryminalistyki w ocenie studentów*; Magdalena Zubańska, *Kryminalistyczne badania poligraficzne – metoda identyfikacji znana praktyce polskiego procesu karnego od 60 lat*; Tomasz Berdzik, *Katastrofa lotnicza samolotu Il-62 PLL LOT „Mikołaj Kopernik” – studium przypadku. Aspekty prawne, kryminalistyczne i historyczne*.

Drugi dzień konferencji naukowej upłynął pod hasłem *Nowe technologie kryminalistyczne w praktyce śledczej i ekspertyzie sądowej*. Obrady obejmowały pięć sesji naukowych, którym przyporządkowano następującą tematykę.

Sesja I – *Kryminalistyczne badania dokumentów (cz. I)*. Moderatorem tej części obrad była prof. dr hab. Ewa Gruza, natomiast prelekcje wygłosili: Aleksandra Gryniewicz, *Bezpieczeństwo dokumentów a rola edukacyjna Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych*; Jagoda Dzida, *Występowanie w piśmie ręcznym wybranych cech graficznych – założenia badań populacyjnych*; Tomasz Dziedzic, *Nowe ujęcie zasad dobrej praktyki laboratoryjnej w badaniach pisma ręcznego*; Pavlos Kipouras, *De facto validity of a testament and proof issues of the comparative material (Faktyczna ważność testamentu i kwestie dowodowe materiału porównawczego)*; Piotr Bilski, *Automatyczna weryfikacja autentyczności podpisu odręcznego z wykorzystaniem metod sztucznej inteligencji*; Liliana Solarz, Krystyn Łuszczuk, *Usuwanie przebarwień linii graficznych pisma z wykorzystaniem programu EDYTOR v.3.0 jako ważny etap badań pismoznawczych*.

Rozważania w zakresie kryminalistycznych badań dokumentów kontynuowano po przerwie kawowej. Moderatorem sesji była dr hab. Anna Koziczak, prof. UKW. W swoich wystąpieniach prelegenci poruszyli następującą problematykę: Yuriy Agalidi, *Forensic investigations of magnetic printing based on magnetic measurements (Badania kryminalistyczne druku magnetycznego na podstawie pomiarów magnetycznych)*; Zbigniew Zieliński, *Badanie autentyczności dokumentów historycznych*; Marek Leśniak, *Specyfika kryminalistycznych badań sygnatur malarskich*; Olivia Rybak-Karkosz, *Czy nadchodzi rewolucja w badaniu autentyczności dzieł sztuki? O możliwościach zastosowania sztucznej inteligencji w weryfikowaniu autentyczności dzieł malarskich*.

Podczas kolejnej sesji, zatytułowanej *Taktyczno-techniczne aspekty działań śledczych*, której także przewodniczyła prof. Anna Koziczak, wysłuchano trzech wystąpień: Sylwia Zadworna, Klaudia Gawęda, *Uwagi dotyczące czynności wykonywanych przez techników kryminalistyki z wybranych Komend Policji w województwie śląskim*; Dariusz Wilk, *Taktyczno-procesowe sposoby uzyskiwania materiału porównawczego od osób w celu wykrycia sprawy. Aspekty prawne, kryminalistyczne i społeczne*; Jakob Maziarz, *Pierwsze nowoczesne badania przesiewowe w Polsce – Kraków 1936*.

Konferencja, która odbywała się w tak historycznym i atrakcyjnym pod wieloma względami mieście jak Kraków, nie mogła być pozbawiona walorów turystycznych. W drugim dniu obrad zatem organizatorzy zaplanowali zwiedzanie Collegium Maius UJ. Okazały, najstarszy budynek Akademii Krakowskiej spotkał się z dużym zainteresowaniem uczestników spotkania. W trakcie oprowadzania przybliżono m.in. interesujące wydarzenia i tradycje akademickie, które towarzyszyły na przestrzeni wieków tej najstar-

szej polskiej uczelni i jednemu z najstarszych uniwersytetów na świecie. Dodatkowym atutem był spacer przepięknymi uliczkami Starego Miasta.

W tym dniu ostatniej przewidzianej planem konferencji sesji przewodniczył prof. Henryk Malewski. Ta część obrad była zatytułowana *Kryminalistyczne badania interdyscyplinarne*, a w jej trakcie ogłoszono następujące referaty: Horváth Orsolya, *Evidence related to 3D printing technology*; Krzysztof Woźniewski, Aneta Lewkowicz, Magdalena Kasprzak, *Nowatorska, nietoksyczna metoda wizualizacji śladów daktyloskopijnych na papierach standardowych i termicznych*; Dariusz Bułka, Tomasz Wójtowicz, Weronika Winiarska, *Automatyzacja w procesie analizy plam krwawych*; Jolanta Wąs-Gubała, *Różnicowanie fragmentów barwnych włókien bawełnianych w badaniach kryminalistycznych*; Daria Śmigiel-Kamińska, Jolanta Wąs-Gubała, Piotr Stepnowski, Jolanta Kumirska, *Kryminalistyczne badania zdegradowanych włókien tekstylnych z wykorzystaniem technik chromatograficznych*; Maciej Świętek, *Przykłady „nietypowych” spraw mekhanoskopijnych wykonywanych w Instytucie Ekspertyz Sądowych w Krakowie*.

Po intensywnym naukowo dniu uczestnicy konferencji mieli możliwość spotkania się podczas uroczystej kolacji, którą organizatorzy zaplanowali w jednej z krakowskich restauracji. Wieczór był okazją do integracji uczestników, kularowych rozmów, a tym samym stwarzał możliwość wymiany wielu interesujących spostrzeżeń.

W ostatnim – trzecim dniu konferencji przewidziano trzy sesje naukowe. Pierwsza zatytułowana została *Informatyka i dowody cyfrowe*, a jej przewodniczącym był prof. dr hab. Arkadiusz Lach. W jej trakcie wystąpili: Viktor Shevchuk, *Actual problems of using digital criminalistics in the investigation of war crimes in Ukraine*; Denis Solodov, *Metadane w plikach cyfrowych – aspekty kryminalistyczne*; Stanisław Rabczuk, *Złapani w sieci. Taktyka udowadniania sprawstwa przestępstw popełnionych za pośrednictwem mediów społecznościowych w świetle badań aktowych*; Piotr Słowiński, *Cyberprzestępczość wykorzystująca funkcjonalności lub podatności Internetu Rzeczy*.

Prof. dr hab. Arkadiusz Lach prowadził obrady także kolejnej części spotkania, która poświęcona została czynnościom operacyjnym i działalności Policji. Podczas tej sesji wyniki prowadzonych badań zaprezentowali: Paweł Opitek, *Procesowo-kryminalistyczne aspekty wprowadzania materiałów z czynności operacyjno-rozpoznawczych do procesu*; Magdalena Tomaszewska-Michalak, Paweł Waszkiewicz, *Wykorzystanie kamer nasobnych w pracy organów ścigania*; Magdalena Tomaszewska-Michalak, Tadeusz Tomaszewski, *Czy wierzymy polskiej Policji? Dane statystyczne a opinia*

publiczna; Magdalena Kruczek, *Wybrane aspekty funkcjonowania kryminalistycznych baz danych daktyloskopijnych. Utworzenie bazy eliminacyjnej dla Zbioru Danych Daktyloskopijnych w Polsce*.

Ostatniej sesji przewodniczył prof. dr hab. Jerzy Kasprzak. W jej trakcie uwagę poświęcono śladom pamięciowym i czynnościom kryminalistyczno-procesowym. Prelegentami byli: Arkadiusz Lach, *Specyfika przesłuchania zdalnego świadka*; Dariusz Jagiełło, *Wady i błędy w dokumentowaniu czynności przesłuchania*; Olga Mazur, *Rejestrowanie przesłuchań podejrzanych na etapie postępowania przygotowawczego – konieczność czy kaprys?*; Mirosław Lisiecki, *Wpływ sugestywności wizerunku i atrakcyjności twarzy na bezstronność parady identyfikacyjnej okazania ze zdjęć*; Piotr Herbowski, *„Rozpoznanie” z monitoringu jako nowa metoda identyfikacji sprawców?*; Amanda Krać, Tomasz Sidor, *Opiniowanie w sprawach karnych w zakresie percepcji wieku biologicznego osób małoletnich przez osoby dorosłe*; Karolina Olszak-Haeusslera, *Behawioralny odcisk palca (behavioural fingerprinting) jako metoda łączenia przestępstw w serie*; Janina Sabat, *Lingwistyka kryminalistyczna w służbie kryminalistyki*; Halina Walicka-Marek, *Portret psychologiczny sprawców przestępstw przeciwko wolności seksualnej nieletnich*.

W ciągu trzech dni obrad uczestnicy spotkania mieli okazję do wysłuchania wielu merytorycznych, ciekawych wystąpień, ale także do zapoznania się z ofertą partnerów strategicznych, wśród których należy wymienić: Shim-Pol A.M. Borzymowski, Korporację Wschód, STANIMEX. Partnerami konferencji byli także: Future Law Lab i DELTA OPTICAL.

Podczas spotkania nie mogło zabraknąć Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych (darczyńca), która reprezentowana była przez Panią Aleksandrę Gryniewicz – eksperta PWPW i redaktor naczelną cieszącego się dużą popularnością czasopisma „Człowiek i Dokumenty”. PWPW od wielu lat współpracuje z Polskim Towarzystwem Kryminalistycznym, wspierając liczne inicjatywy podejmowane w ramach jego działalności naukowej i eksperckiej.

Konferencja naukowa pt. „Kryminalistyka – piękna 130-letnia” stanowiła ważną okazję do wymiany poglądów oraz płaszczyznę do przeprowadzenia dyskusji i rozważań w wielu interesujących obszarach, w których głos zabrali przedstawiciele środowiska naukowego i reprezentanci praktyki kryminalistyki oraz dziedzin ściśle z nią związanych. Spotkanie upłynęło w przyjemnej atmosferze i niewątpliwie przyczyniło się do dalszego rozwoju kryminalistyki oraz intensyfikacji współpracy osób i instytucji w tym

zakresie. Problematyka przedstawiona podczas wystąpień prelegentów przewidziana została do publikacji w postaci wieloautorskiej monografii.

Potwierdzeniem udanej zarówno naukowo, jak i organizacyjnie konferencji jest sytuacja, w której organizatorzy dostrzegają chęć uczestnictwa przejawiającą się w rzeczywistym – merytorycznym zainteresowaniu ze strony uczestników, natomiast uczestnicy wdzięczni są organizatorom za możliwość partycypacji i podjęcie się trudu zorganizowania przedsięwzięcia, jak również zauważają konieczność kontynuowania spotkań i podjętych i ich ramach rozważań. Tak też było i tym razem – podczas Zjazdu Kryminalistycznego w 2023 r. w Krakowie.

Dziękując za udział w spotkaniu i dokonując formalnego zamknięcia konferencji, w imieniu gospodarzy spotkania prof. prof. Mieczysław Goc i Józef Wójcikiewicz zaprosili zebranych gości na kolejny – XII Zjazd Katedr, Zakładów, Pracowni i Zespołów Kryminalistyki, który zaplanowany został na 2025 r. w Rzeszowie.

Opracowała:

dr Dorota Semków, adiunkt

Instytut Nauk Prawnych

Uniwersytet Rzeszowski

ORCID 0000-0003-3377-462X